

Zdá sa, že škandály, pohoršenie a hanba zo zneužívania detí a dospelujúcej mládeže predovšetkým zo strany kňazov, zasvätených osôb, ale aj pastoračne aktívnych kresťanov neutíchajú, ba naberajú na intenzite, keď štátne orgány periodicky vyťahujú na povrch nové prípady, čo je pre niektoré masmédiá mimoriadne živnou pôdou. Sú to prípady, ktoré sa udiali v Írsku, Spojených štátoch[1], Čile a teraz vychádzajú na svetlo. Pohoršenie je o to väčšie, keď niektorí predstavitelia Cirkvi, biskupi a rehoľní predstavení, boli nečinní a utajovali alebo kryli prípady sexuálneho zneužívania detí.

Ešte donedávna sa nám o týchto previneniach a zlyhaniach najmä zasvätených osôb ani nesnívalo a pravdepodobne, keď si na ne pomyslíme, na jednej strane sa nás zmocňuje akýsi vnútorný hnev, sklamanie, bezmocnosť; na druhej strane vnímame nielen ľudskú krehkosť, ale aj potrebu vstúpiť do tajomstva vykúpenia, ktoré prechádza logikou kríža, hriechu, zlyhania a súčasne nás pozýva radikálnejšie sa stotožniť s Kristom, ktorý je víťazom nad každým zlom.

Pozitívne kroky k riešeniu

Teda napriek periodicky medializovaným prípadom sexuálneho zneužívania detí a dospelujúcej mládeže možno vnímať, že sa vďaka podnetom pápežov Benedikta XVI. a Františka pristúpilo k pozitívnemu zmýšľaniu a riešeniu tejto otázky. Je pravda, že tento nový prístup nie je ešte všade prítomný, ba aj jeho intenzita je rozdielna v závislosti od tej ktorej krajiny. V celkovej rovine však badať väčšiu citlivosť a vedomie, že treba venovať väčšiu pozornosť tejto otázke, a teda samotnej formácii zasvätených osôb. Takýto prístup sa týka nielen tých, ktorí sú v začiatkovej formácii, ale všetkých zasvätených, ba týka sa aj personálu našich škôl, mládežníckych centier či iných cirkevných a rehoľných zariadení.

V celosvetovom meradle vidno viaceré pozitívne iniciatívy v Čile, Spojených štátoch amerických, Zambii, Austrálii[2]. Mimoriadne pozoruhodná a nasledovania hodná je iniciatíva v Mexiku, kde sa na stretnutí o tejto problematike zúčastnilo 400 osôb zo 60 diecéz a 40 rehoľných rádov a zaoberala sa ňou osobitným spôsobom aj samotná Konferencia biskupov Mexika. Myslím, že aj na Slovensku vidno prvé pozitívne kroky v tejto oblasti. Napríklad, tejto téme venovala pozornosť nielen provinciálna rada saleziánov a predstavení komunit, ale aj jednotlivé komunity. Ide teda o snahu zmeniť celocirkevnú a rehoľnú „kultúru“ v tejto oblasti. Kultúra sa však nezmení za 5 alebo 10 rokov, ale – ako hovoria odborníci – ide o dlhodobý proces, ktorý trvá cca tridsať rokov. Mnohí ľudia nechápu, že Cirkev nie je monolitný blok, ktorý sa hýbe celý: niektorí sú v tejto oblasti pozadu a ďalší sú azda viac vpredu, a tak nevyhnutne musí prísť k obmene generácií. Z toho dôvodu sa treba v tejto oblasti viac zamerať na výchovu zasvätených osôb, nakoľko iba takto sa budú môcť veci meniť. Vidno, že prevencia funguje: tam, kde ju inštitúcie zaviedli, nových prípadov je minimum, vid' napríklad Nemecko, Írsko alebo Spojené štáty americké. Okrem výchovy však treba posilniť identitu zasvätených a predovšetkým pestovať hlboký duchovný život.

Najbližšie výzvy a nádej

Pred Vianocami sa 21. decembra Svätý Otec František tradične stretol s členmi Rímskej kúrie. V rozsiahlom príhovore medzi iným povedal, že Cirkev „v tomto roku zažila a zažíva ťažké chvíle a bola zasiahnutá búrkami a uragánmi“. Potom povedal slová, ktoré sú jasné a nekompromisné: Keď ide o sexuálne zneužívanie detí, Cirkev urobí všetko, „čo je potrebné pre to, aby bol do rúk spravodlivosti odovzdaný ktokoľvek, kto spáchal takéto zločiny. Cirkev sa nikdy nebude snažiť utuľtať či podceňovať žiaden prípad. Je nepopierateľné, že niektorí zodpovední v minulosti z ľahkovážnosti, z nedôverčivosti, z nepripravenosti, z neskúsenosti [...] či kvôli duchovnej a ľudskej povrchnosti sa zaoberali mnohými prípadmi bez náležitej vážnosti a pohotovosti. To sa viac nesmie stať. Toto je voľba a rozhodnutie celej Cirkvi.“

Svätý Otec v tejto súvislosti pripomenul, že blížiac sa februárové stretnutie zástupcov biskupských konferencií z celého sveta (Rím, 21. - 24. február) sa bude venovať práve tomuto boju proti zneužívaniu, pričom Cirkev sa nechce obmedziť v boji proti zneužívaniu mladistvých len na opatrenia vo svojom vnútri, ale kladie si za cieľ pôsobiť aj oveľa širšie, v rodinách a iných prostrediach, kde dochádza k zneužívaniam v kvantitatívne oveľa širšej miere.

V tejto súvislosti novozvolený predseda Únie hlavných reholných predstavených (USG) páter **Arturo Sosa Abascal, generálny predstavený rehole jezuitov**, poznamenal, že je potrebná „predovšetkým naša osobná konverzia, ale aj konverzia našich inštitúcií“. Medzi iným vidí potrebu „významným spôsobom zintenzívniť spoluprácu so ženským zasväteným životom, nie len preto, že predstavuje viac ako dve tretiny zasväteného života, ale aj z dôvodu rôznorodosti jej chariziem a obrovského podielu na poslaní Cirkvi“.

Aký postoj máme zaujať k tejto bolestnej záležitosti? K čomu nás Pán povoláva?

Niektoré podnety nám ponúka aj Svätý Otec František, ktorý koncom augusta 2018 napísal *List Božiemu ľudu*. Reaguje ním na prípady zneužívania nahromadené v Cirkvi za viacero desiatok rokov. V ňom pozýva všetkých kresťanov, ale aj nás zasvätených k obráteniu srdca a „*praktizovaniu kajúcej modlitby a pôstu podľa Pánovho príkazu (Mt 17, 21)*, aby prebudil naše svedomie, našu solidárnosť a naše úsilie o takú kultúru ochrany, ktorá by povedala „už nikdy viac“ každému typu a forme zneužívania“. Podvedome sa mi natíska otázka: Urobili sme v tejto veci niečo? A čo by sme mohli urobiť?

[1] Napríklad minuloročná [Správa](#) americkej veľkej poroty má 887 strán a mapuje šesť z ôsmich diecéz štátu Pensylvánia: Erie, Allentown, Greensburg, Harrisburg, Pittsburgh a Scranton. „Teraz už poznáme pravdu: dialo sa to všade,“ píše sa v úvode správy, v ktorom nájdeme zhrnutie vyšetrovania – za obdobie 70 rokov malo podľa správy viac ako tristo

Zasvätený život a boj proti zneužívaniu detí a dospelujúcej mládeži

kňazov zneužiť viac než tisíc detí. Väčšina obetí boli chlapci, v niektorých prípadoch aj dievčatá, tínedžeri aj v predpubertálnom veku.

[2] Austrálska správa na rozdiel od americkej kategorizuje stavy údajných páchatelov a rozlišuje medzi kňazom, reholným bratom, seminaristom a laikom. V prípade diecéznych kňazov bol podiel údajných páchatelov v 50. rokoch na úrovni 2,9 percenta, následne v 60. rokoch stúpol na 4,5 percenta, na štyroch percentách sa držal v 70. rokoch, no po roku 2000 spadol na úroveň 0,2 percenta.

Štefan Turanský, SDB

Foto: halfpoint.sk

Článok bol publikovaný v časopise [Zasvätený život 01/2019](#).

The post [Zasvätený život a boj proti zneužívaniu detí a dospelujúcej mládeži](#) appeared first on [Zasvätený život](#).

(Zamyslenie zo stránky zasvatenyzivot.sk.)